

Bút ký

CĂN NHÀ NHỎ CÓ MẸ CỦA TÔI

Quê tôi, một làng ven sông Bồ thuộc huyện Quảng Điền, Thừa Thiên- Huế. Ở đó có căn nhà nhỏ có mẹ của tôi. Bao năm bên ba xa nhà xa quê, thay đổi chỗ ở chỗ làm với bao chồng chất lẫn lộn, cái góc nhỏ kia- với tôi vẫn là nỗi nhớ khôn nguôi và cứ mãi thôi thúc bước chân về...

Tuổi nhỏ vắng ba tôi ở với mẹ. Mẹ nuôi tôi trong khổ cực với nghề hàng xáo nhỏ. Tan học chiều, tôi thường ra ngóng mẹ đi mua lúa về ở cây mung đầu xóm. Tối đến, căn nhà rộn lên tiếng xay giã giần sàng, thường thì tôi thiếp đi khi công việc mẹ chưa xong. Sáng sớm mẹ đã gánh gạo ra chợ, phần lì thường là mấy đồng và đôi ba lon gạo mẹ con đắp đổi qua ngày. Một mình mẹ ngày qua tháng lại vất vả trăm chiều nuôi con chờ chồng ngày đoàn tụ...

Nhọc nhàn gánh hàng xáo nhưng mẹ vẫn cố cho tôi đi học. Mẹ bảo: Con cố học dăm ba chữ để sau này đỡ vất vả, đời mẹ đã không được học hành con phải bù đắp cái phần thiếu hụt kia. Có năm gặp tai ương, một lần đi mua lúa ở nhà mụ Khóa mẹ bị chó cắn. Thuốc men chạy vạy nhưng vết thương cứ tái đi tái lại cả năm mới lành. Chiến tranh tràn tới, làng quê tán tác, cuộc sống ngày càng vất vả trên đôi vai bé nhỏ của mẹ. Ngày đó tôi mới xong bậc tiểu học.

Làng quê không yên, mẹ con tôi bỏ quê lên thành phố. Tôi phải tạm nghỉ học. Nhưng với mẹ không thể thế được. Phải tiếp tục việc học dở dang? Lấy gì để nuôi con ăn học giữa phố thị đông đúc nhiều người ít việc? Một phụ nữ nghèo khó ít học như mẹ có thể làm gì ngoài việc chấp nhận làm người giúp việc ở mướn. Mười năm đặng đặng nhọc nhằn ở đợ nuôi con. Mỗi khi nghĩ về mẹ và ngày tháng cũ tim tôi đau nhói... lòng quặn thắt... nước mắt cứ chực trào ra... Bước đường học vấn của tôi được trả giá bằng sự hy sinh vô bờ bến của mẹ. Tôi vào sư phạm và ra trường ngày đất nước thống nhất.

Ba tôi tập kết trở về. Mẹ con tôi mừng mừng tủi tủi. Nhưng điều ngang trái đã đến với mẹ khi biết ba có vợ con ngoài Bắc. Mẹ lại cắn răng âm thầm chịu đựng. Khổ riêng mình chịu. Mẹ không một lời phàn nàn, trách cứ, lặng thầm chấp nhận. Hai mươi một năm một mình nuôi con chờ chồng giờ thành vô vọng. Mấy năm đó mẹ ít nói ít cười...

Chuyện rồi cũng nguôi ngoai, mẹ quyết định về quê nôi dựng lại căn nhà nhỏ. Mẹ bảo nhỏ với tôi: “Lỗi chẳng do ai, chỉ là chuyện lịch sử, do chiến tranh xa cách mà ra. Giờ mẹ già rồi, về lo chuyện mờ mả kỵ giỗ, chăm sóc ông nội cho trọn bề dâu trưởng”. Chao ôi, mẹ tôi một đời buồn tủi!

Hình như tôi đã đọc đâu đó một điều giản dị về mẹ: Anh chị lớn bao nhiêu tuổi, làm nên biết bao công trạng nhưng đứng trước mẹ anh chị cũng chỉ là đứa con bé nhỏ như ngày xưa mẹ yêu thương, nâng niu bú mớm dỗ dành. Anh chị biết không? Mẹ tôi năm nay đã cận kề tám mươi, còn tôi đang bước vào lục thập, vậy mà tôi chưa làm được điều gì cho mẹ vui...

Hơn ba mươi năm rồi tôi vẫn chưa kịp về với mẹ, chỉ thừa thớt mấy bữa phép năm. Căn nhà nhỏ nơi quê nhà mẹ vẫn cặm cụi hôm sớm. Đứa con bất hiếu cứ mãi chen chúc lợi

danh, bao toan tính bon chen thu vén cho gia đình vợ con, cố tìm nơi chốn yên lành. Mẹ ngày càng luống tuổi.

“Mẹ không còn ở lâu với ông nữa đâu”- ai đó thầm nhắc nhở, thúc giục...

Mỗi ngày đi qua lòng tôi lại bồn chồn lo lắng. Căn nhà nhỏ thời thơ ấu của mẹ hiện về. Những bữa cơm đơn sơ đạm bạc, những hôm mưa dầm gió bắc, những ngày nắng rát gió Lào...mẹ tôi đôi quang gánh hàng xáo lằm lũi tần tảo nuôi con. Giờ đây ốm đau trái gió trở trời ai người chăm sóc, phụng dưỡng. Mẹ ơi, cái ngày con xa mẹ đang gần, Vu Lan sắp tới con có còn cài nụ hồng lên ngực ...Câu chuyện ngày trước trong điệu hò xứ Huế càng làm tôi đau đáu chạnh lòng. Chuyện rằng: Có hai vợ chồng nghèo khó ngày mẹ mất họ chỉ lo ma chay qua quýt. Rồi họ cố lên tát cạn biển đông, câu hò ước nguyện trước bàn thờ vong linh mẹ: “...**Hò...ơ...hò...Nuôi con chẳng quản chi thân ở hò...Bên ướn mẹ nằm bên ráo con lã...ơ...Ôi lấy chi đèn nghĩa khó khăn...ơ...Thôi thì hai đứa mình lên non xấn đá xây lăng mà phụng thờ...hò...ơ...**”

Biết con có làm được điều ấy không, mẹ ơi?

Lê Quang Kết
Trường Cao đẳng Công nghệ và Kinh tế Bảo Lộc
454 Trần Phú, Bảo Lộc, Lâm Đồng
ĐT: 0633 717 123- 0907 615 510
Email: lequang54@gmail.com.vn